

AT HØRE TIL

En menneskeskikkelses aftryk i visne blade, en gammel træ-æske til opbevaring af en høj hat, en øjenvidneberetning om en pige i en skoleklasse og en orgelpibe sat i spænd mellem et brudeslør og en samling af muslingeskaller.

Ovenstående lyder måske ikke umiddelbart som nogle ting, der har noget til fælles, men det er enten dele af eller hele værker, som man vil kunne opleve på kunstneren Pernille Egeskovs soloudstilling *Belonging*.

Pernille Egeskov arbejder i et særegent og poetisk univers, hvor hun skaber collager, opstillinger og installationer. Materialerne er alt fra fundne objekter (objets trouvés), tekstiler med iboende betydninger, organisk materiale – som når hun for eksempel anvender menneskehår som sytråd, noget så diffust som fingeraftryk på en glasmontre, og meget mere. På trods af at værkerne ofte fremstår abstrakte, gemmer de på suggestive fortællinger og bearbejder eksistentielle emner, der vedrører os alle.

Pernille Egeskovs værkpraksis er et resultat af den måde, hun åbent ser verden på. Hun har en veludviklet evne til at se muligheder i ting og sager, som andre for længst ville have afskrevet som betydningsløse eller måske endda ville have smidt ud. Det kan være alt fra en dug fyldt med huller, der er forsøgt lappet, til et par udtrådte træsko eller en gammel rusten tandem fyldt med fuglereeder. For Pernille Egeskov er disse ting ikke uden betydning, snarere tværtimod, for de rummer historier fra og er tegn på det levede liv, hvilket er omdrejningspunktet for hendes kunstneriske virke.

I efteråret 2018 og foråret 2019 havde Pernille Egeskov to arbejdsophold på Bornholm, hvor hun med base i Gudhjem kørte rundt og udforskede øen. Hun indsamlede forskellige former for materiale: alt fra genstande, indtryk, oplevelser til møder, samtaler og interviews med personer. Hun havde ikke på forhånd en klar idé om, hvor hun skulle ende, og derfor heller ikke en klar idé om, hvad hun skulle indsamle, men tog i stedet imod det hele med et åbent sind og sanser, og med en menneskelig nysgerrighed, der er at finde i mange variationer i Pernille Egeskovs kunstneriske virke. På baggrund af de to arbejdsophold, har Pernille Egeskov skabt 15 vidt forskellige værker, der dog alle udspringer af emnet "tilhørsforhold", som er blevet den samlende tematik for udstillingen.

Pernille Egeskov foretog under sit andet arbejdsophold en række interviews med folk i forskellige aldersgrupper og af forskellige køn om deres tilhørsforhold til Bornholm, hvilket er blevet til værket *Jeg bor på Bornholm / i Danmark / i Europa / i verden / i universet*. Hun interviewede både folk, der har boet på Bornholm hele deres liv, og folk der på et tidspunkt er flyttet til øen. Interviewene bestod af forskellige spørgsmål omkring tilhørsforhold til øen; Følte personerne sig som "Bornholmere" eller ej? Hvad skal der til for at opnå den følelse? Kan man miste den? Kan man få den igen?

De ti interviews er blevet transskriberet ord for ord, da Pernille Egeskov har en stor interesse for det talte sprog. Interviewene kan derfor både opleves som et værk på udstillingen, ligesom de er gengivet i dette katalog.

Det, der fascinerer Pernille Egeskov ved det talte sprog i forbindelse med interviewene er, at de samtaler hun har haft med personerne nu er nedskrevet, og viser sig som gestalter af mennesker. Nogle af de interviewede havde lange fyldige svar, mens andre var mere kortfattede. Begge dele er interessante, for et langt svar kan få én vidt omkring, og et kort svar kan være velovervejet og præcist, men også ophold, pauser og ting der ikke bliver sagt, er betydningsbærende.

De ti interviews giver et indblik i hvordan en række personer ser på, og vurderer deres tilhørsforhold til Bornholm. Når man læser dem, vil man opdage, at man forsøger at tegne sig et billede af personerne inde i ens hoved, og man vil veje deres ord – giver det, de siger mening? Er man enig med dem? Ved at læse de forskellige interviews, bliver der også sat gang i ens egne tanker omkring ens eget tilhørsforhold, for synes man selv at man er *bornholmer*? Eller hvis man ikke bor på Bornholm, men et andet sted; synes man så, at man hører til dér?

Udstillingens værker kredser alle om emnet "tilhørsforhold". I første omgang i forhold til Bornholm, idet det er her, det kunstneriske materiale er indsamlet, men i processen med at skabe de forskellige værker, har Pernille Egeskov bredt emnet ud, så værkerne også berører tilhørsforhold i en bredere forstand - geografisk, til natur, til kultur, til sin familie, sin partner, sin krop, sit køn eller sin religion.

I udstillingen ses dette for eksempel i værket *Frihed*, der består af en flyttekasse proppet med forskellige genstande som for eksempel en lille tømmerflåde, et hækket sengetæppe, et par strikkede vanter, visne blade og spindelvæv. Øverst ligger der en syvarmet lysestage, der rager et stykke op over kassen. Den syvarmede lysestage er et gammelt jødisk symbol for livets træ, men mange kender den også fra de danske grundtvigianske kirker.

Værket *Frihed* kan tolkes som om, at det berører ens tilhørsforhold til religion og tro. Hører man til en bestemt religion? Eller er man splittet mellem to religioner, ligesom det er tilfældet med den syvarmede lysestage?

Værkets grundelement er en flyttekasse med klare konnotationer – vi forstår som beskuer, at der er noget, der skal flyttes. Men om der er tale om en fysisk flytning fra et sted til et andet, en flytning fra et stadie i livet til et andet eller en psykisk eller følelsesmæssig flytning, er der ikke noget endegyldigt svar på, idet der er overladt til beskueren.

I værket *Dare* behandles en anden form for tilhørsforhold. Værket består af en lille lyserød chemise med et broderi på maven, der er hængt op på en gammel bøjle, som hænger på en plastik-krog. På chemisen har Pernille Egeskov, med hår fra et menneske, broderet ordet "Dare" – at turde. Broderiets stærke budskab står i skarp kontrast til chemisens sarte udtryk, hvilket kun er med til at understrege vigtigheden af budskabet. Som det gælder alle værkerne, er fortolkningsmulighederne åbne og vidtfavnende. Handler værket om at turde være i sin egen krop? Eller modsat: At turde være åben om, at man ikke føler et tilhørsforhold til sin egen krop? Eller handler værket om at turde være tro med sig selv og den man er? Kan en mavefornemmelse skildres sådan?

At Pernille Egeskov har valgt at brodere med hår fra et menneske, er ikke tilfældigt, men i stedet et resultat af hendes interesse for kulturhistoriske habitater. I gamle dage var det en tradition, at pigerne lavede en kærestegave til deres kærester i form af små blomster eller motiver flettet og knyttet ud af deres hår, og det er fra denne tradition Pernille Egeskov har hentet sin inspiration. Ved at anvende menneskehår til at brodere med, frem for tråd, væves menneskelige fortællinger ind i værkerne, og dermed knyttes også flere forskellige tidsligheder samme.

Pernille Egeskov oplever, at det er nemt for folk *intuitivt* at gå til hendes værker. Det skyldes at hun ofte anvender det greb, som hun kalder "den taktile erindring". Når folk ser nogle bestemte tekstiler og stoffer, som de genkender fra deres liv, sætter det gang i tanker og følelserne, fordi der i tekstilerne og stofferne ligger indlejret nogle minder, historier og lignende.

Et værk, der arbejder med dette greb, er værket *Occident*. Værket er en collage sammensat af forskellige tekstiler - for eksempel et lille stykke almuetekstil, to lyse tæpper, hvoraf det ene er gået i stykker og syet sammen igen, nogle runde champagnefarvede stykker stof, en possement-snor, et stykke falmet blomstret tekstil og en strimmel hønsestriik. En sammensætning af stoffer, der på trods af deres forskellighed, danner

et abstrakt, æstetisk udtryk, hvilket skyldes Pernille Egeskovs fintfølelse sans for materialerne og deres indvirkning på hinanden, når de sammensættes i forskellige konstellationer.

Værket indeholder på en gang en fortælling om svundne tider, og samtidig alle de ting vi som beskuere kan komme til at tænke på, når vi betragter de forskellige tekstiler – en sommeraften, en kølig vind på kinden, et minde om et betræk hos en bedsteforælder, et møde, eller noget femte.

Værkets titel "Occident" stammer fra latin, og betyder at noget går ned - for eksempel solen, samtidig med, at det er en betegnelse, der bruges om vesterlandene. Titlen *Occident* kan være et poetisk udsagn om, at dagen runder af, eller at tiden rinder ud.

Ovenstående er kun en kort beskrivelse af et udpluk af de i alt 15 værker, som Pernille Egeskov har skabt på baggrund af sine arbejdsophold i Gudhjem, og som vil kunne opleves på udstillingen *Belonging*.

Fælles for udstillingens værker, og Pernille Egeskov kunstneriske praksis generelt, er hendes brug af alternative og ofte ydmyge materialer, hvilket gør, at de fleste beskuere har forholdsvis let ved at forholde sig til værkerne. Der vil nemlig være noget, som de genkender fra deres eget liv, og der opstår en intimitet mellem værk og beskuer, der gør at værkerne hurtigere åbner sig op, og giver mulighed for beskueren for at fortolke dem.

Selvom valget af materialer umiddelbart kan virke tilfældigt, og resultatet nogle gange abstrakt, så er Pernille Egeskov enormt bevidst om sine valg og yderst detalje- og materialeorienteret. Et eksempel på dette er værket *Viadukt*, hvor en orgelpibe er sat i spænd mellem et gammelt brudeslør med små broderede blomster og et væld af muslingskaller, hvor Pernille Egeskov har knust nogle af dem, så de imiterer blomsterne i brudesløret, og dermed skaber en større forbindelse mellem værkets forskellige elementer, og samtidig åbner op for, at betydningslagene kan flyde frem og tilbage mellem de sammensatte genstande. Der er altså aldrig noget, der er tilfældigt i Pernille Egeskovs værker, der til gengæld er fyldt med detaljer og lag, hvilket giver mange forskellige fortolkningsmuligheder for beskueren.

Når Pernille Egeskov forsigtigt omdanner sine forskellige materialer til kunstneriske værker, så sker det med stor respekt for den historie de indeholder; hun forsøger at forlænge deres levetid, ved at implementere dem, i et for hende, kunstnerisk udsagn. Ofte kan værkerne ses både som mikronedslag i livets helt små private kroge, samtidig med at de kan skaleres op i et universelt betydningslag, der kredser om de helt store emner og spørgsmål i livet.

Med udstillingen *Belonging* og dens værker, formår Pernille Egeskov ubesværet og på poetisk vis, at bevæge sig mellem det personlige og universelle, når hun i en interessant registrering og undersøgelse beskæftiger sig med spørgsmålet: hvad vil det sige at høre til?

Som beskuer kan man ikke lade være med at lade sig opluge, tænke over samt stille spørgsmålstegn ved ens egne tilhørsforhold.

Mathilde Renberg, kurator Bornholms Kunstmuseum